

ENSZ Erdészeti Fórum

Az FVM sajtótájékoztatóján Holdampf Gyula elnökhelyettes és Csóka Péter főigazgató tájékoztatta a meghívott újságírókat

Az utóbbi évtizedekben az erdők és az erdészet ügye a felmerült ökológiai, gazdasági és társadalmi problémák következtében valamennyi kontinensen egyre növekvő mértékben került a közvélemény és a politikaformálók érdeklődésébe. Ennek a kihívásnak kívánt léni az ENSZ, a fenntartható fejlődés alapelveit megfogalmazó, az 1992. évi Riói Környezet és Fejlődés Konferencián (Föld-csúcs). Itt több nemzetközi egyezményt írtak alá (pl. a biodiverzitás, a klímaváltozás tárgyában), amelyek csaknem mindegyike tartalmaz az erdők ügyét érintő elemeket. Kifejezetten az erdőkre vonatkozó, nemzetközi joghatással bíró keretegyezmény azonban ott nem született. Elfogadtak viszont egy, az erdészeti alapelvekről szóló ajánlást, illetőleg bekerült a Feladatok a XXI. századra című megállapodáscsomagba az erdők világméretű fogyatkozásának megakadályozását célzó 11. fejezet.

Az európai kontinens erdészei már a riói Föld-csúcsot megelőzően (Strasbourg, 1990) kormányzati szinten foglalkoztak e témával, és keresték a megoldást a fentiekben vázolt – egyfajta szakmai szemlélet- és korszakváltást igénylő – kihívásokra. Riót követően még két kormányzati szintű tanácskozáson (az Európai Erdők Védelméi Miniszteri Konferencián, Helsinkiben, 1993 és Lisszabonban, 1998) fogadtak el és írtak alá – önkéntes kötelezettségvállalásként – összesen 12 határozatot, amelyek a riói egyezmények, megállapodások és ajánlások erdőkre, az erdészet ügyére vonatkozó részének európai megvalósítását biztosítják.

Itt megemlítenénk, hogy a magyar Országgyűlés által elfogadott, az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény szöveganyaga már tartalmazza a nemzetközi erdészeti dialógusnak a törvény előkészítése időpontjáig rendelkezésre álló valamennyi eredményét.

Az ENSZ a riói megállapodások megvalósítása érdekében hozta létre Gazdasági és Szociális Bizottsága keretén belül a Fenntartható Fejlődés Bizottságot, amelynek évenkénti ülésein értéklik a megvalósítási folyamatokat. Ötévenként az ENSZ Rendkívüli Közgyűlésen is foglalkozik a megvalósítási folyamatokkal, közte az erdők, az erdészet

ügyével is. Az első ilyen Közgyűlés 1997 júniusában volt.

Az erdők, az erdészet ügye először 1995-ben került az ENSZ Fenntartható Fejlődés Bizottság éves ülésének napirendjére, mely ülést követő 5 év során rendszeresen működött a Nemzetközi Kormányközi Erdészeti Fórum, melynek a feladata – a témakör teljes körű áttekintését követően – egy jövőbeni nemzetközi joghatással bíró egyezménytervezet megalapozása volt.

Ennek a Fórumnak a záró ülészakára került sor ez év február elején New Yorkban, az ENSZ székhelyén, ahol a résztvevő tagállamok egyetértésével fogadták el a dokumentumokat.

A Fórum záró ülése áttekintette mindazon témaköröket, melyekre vonatkozóan javaslatot kívánt tenni az ENSZ Fenntartható Fejlődés Bizottsága elé. Így megtárgyalta és elfogadta a Kormányközi Erdészet Panel tartamos erdőgazdálkodást célzó ajánlásainak megvalósítását és az eredmények nyomán követését szolgáló eszközrendszerre, a kívánatos pénzügyi háttérre, az erdészet és a kereskedelem, illetve a környezetvédelem kapcsolatainak fejlesztésére, a környezetvédelmi szempontból megfelelő technológiák fejlesztésére és elterjesztésére, az erdők terü-

letének csökkenésének, illetve degradációjának megakadályozására, a természeti népek hagyományokon alapuló tudásanyagának minél teljesebb hasznosítására, az erdővédelemre és megőrzésre, az erdei javak és szolgáltatások értékelésére, a fenntartható gazdálkodás biztosításának gazdasági eszközeire, az erdei javak és szolgáltatások jövőbeni kereslet-kínálat előrejelzésére, a környezetvédelmi szempontból veszélyeztetett területek erdőtakarójának felmérésére és rehabilitációjára, valamint a nemzetközi szervezetek erdővel kapcsolatos tevékenységére vonatkozó javaslatokat.

Kiemelt figyelemmel kezelte a Fórum a kétségkívül legfontosabb és legnagyobb hatással bíró kérdéskört, a fenntartható erdőgazdálkodást nemzetközi keretek között is biztosító eszközök, beleértve esetlegesen egy erdőkre vonatkozó nemzetközi egyezmény főbb feladatait, működési mechanizmusát és kidolgozásának fő lépéseit összefoglaló javaslatot. Egyhetes bizottsági munka és egy másnap reggelig tartó plenáris vita után olyan, a Föld valamennyi régiója számára elfogadható javaslat született arra vonatkozóan, hogy az ENSZ most megalakítandó Erdészeti Fóruma, melynek munkáját az erdővel foglalkozó nemzetközi szervezetek vezetőiből létrehozandó tanácsadó testület lesz hivatva segíteni, öt éven belül kidolgozza az egyezmény létrehozásának feltételeit, beleértve a végrehajtás jövőbeni pénzügyi kereteit is. Az Erdészeti Fórum egyúttal a nemzetközi erdészeti párbeszéd új színteréül is szolgál majd.

Cédrus-nagygyűlés: május 25–26.

A cédrussal folyó magyarországi erdészeti kísérletek tárgyában 2 napos értekezletet szervezünk. Célunk, hogy az eddig elért eredményekről és a további lehetőségekről az érintettek véleményét cserélhessenek. Május 25-én az OEE klubtermében (Budapest, II. Fő u. 68., 425. szoba) az elméleti kérdéseket tárgyalnánk, május 26-án Agostyánban és Neszmélyben terepi bemutatót tartunk.

Kérjük mindazon kollégákat, akik a témában érintetteknek érzik magukat, hogy vegyenek részt a rendezvényen. Szeretnénk megvitatni a magtermelés, maggyűjtés, magtárolás, a csemetenevelés, a termőhelyigény, a mesterséges és természetes felújítás és erdőművelés kérdéseit. Az értekezlet foglalkozna a faanyag hasznosításával és a *Cedrus atlantica* károsítóinak kérdésével is. A

terepi bemutatón a fafaj esztétikai szerepét és jelentőségét is megtárgyalnánk.

Különösen számítunk azoknak a kollégáknak a részvételére, akik az elmúlt évtized folyamán Franciaországban tanulmányozták a *Cedrus atlantica* erdészeti jelentőségét.

Részvételi díj a jelentkezők számától függően 500–1000 Ft/fő, ami nem tartalmazza a május 25-i étkezés és szállás költségét. Ez utóbbiakat minden résztvevő maga intézi.

A jelentkezéseket és az előadások, hozzászólások témáját kérjük dr. Sárvári János nevére: Országos Erdészeti Egyesület, 1027 Budapest, Fő u. 68. megküldeni legkésőbb 2000. április végéig.

Dr. Tóth János **Dr. Sárvári János**
NIZZA, OEE, Budapest
Dél-Franciaország